

چکیده

سیده جمیله مدرسی سریزدی^۱

عباس عباس پور^۲

سعید غیاثی ندوشن^۳

کمال سخدری^۴

ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فراترکیب

پژوهش حاضر باهدف سنتز ادبیات گستره‌ده در مورد دانشگاه کارآفرین صورت گرفته تا چارچوب جامع و یکپارچه‌ای از دانشگاه را در قالب پارادایم کارآفرینی ارائه نماید. این پژوهش ازنظر هدف کاربردی است و با روش کیفی فراترکیب^۵ یا سنتز پژوهی انجام شده است. جامعه آماری، کلیه مطالعات انجام شده در بازه زمانی ۱۹۹۸-۲۰۱۷ می‌باشد، در این راستا ۱۸۳ پژوهش در زمینه موضوع موردنظر ارزیابی و درنهایت ۵۸ مقاله بهصورت هدفمند انتخاب گردید و با تحلیل محتوا و ترکیب ادبیات مربوطه با روش کدگذاری باز، محوری و انتخابی، درمجموع ۹۶ کد ۲۲ مفهوم، ۹ مقوله کلیدی طی فرآیند جستجو و ترکیب نظاممند انتخاب و مورد تحلیل قرار گرفت و اعتبار آن از طریق آزمون کاپای کافمن تأیید گردید. نتایج تحلیل نشان داد مهمترین مقوله‌های کلیدی شناسایی شده شامل؛ استراتژی نوآورانه، رهبری کارآفرینانه، فعالیت‌های اقتصادی کارآفرینانه، فرهنگ کارآفرینانه، ساختار منعطف، سیاست‌های آموزشی- حمایتی، تأمین منابع، سازگاری با محیط نوآورانه و شبکه‌سازی است که در سه رده عوامل اصلی، زمینه‌ای و محیطی دسته‌بندی شدند و درنهایت پس از طی مراحل هفت‌گانه پژوهش الگوی جامع دانشگاه

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی ، دانشگاه علامه طباطبائی، پست الکترونیک: j.midarresi@atu.ac.ir

^۲ دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی ، دانشگاه علامه طباطبائی، نویسنده مسئول، پست الکترونیک: abbaspour@atu.ac.ir

^۳ استادیار، مدیریت آموزش عالی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی ، دانشگاه علامه طباطبائی، پست الکترونیک: ghiasi@atu.ac.ir

^۴ استادیار، مدیریت کارآفرینی، دانشکده کارآفرینی، دانشگاه تهران، پست الکترونیک: kasakhdari@ut.ac.ir ^۵ Meta-synthesise.

کارآفرین تدوین گردید. این پژوهش درک عمیق از ادبیات موجود در مورد دانشگاه کارآفرین را با سازماندهی عوامل مؤثر بر آن ارائه می‌دهد و می‌تواند در سیاست‌گذاری آموزش عالی جهت گذر از دانشگاه‌های تحقیقاتی به کارآفرین مورداستفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: دانشگاه کارآفرین، روش فراترکیب، ویژگی‌ها، الگو

مقدمه

نقش دانشگاه‌ها در سال‌های اخیر به‌طور قابل توجهی، جهت همگام شدن با شرایط جامعه در حال تغییر توسعه یافته است. این توسعه دانشگاه‌ها گاهی اوقات به عنوان "تکامل برج عاج به پارادایم کارآفرینی" توصیف شده است (atzkowitz^۱ ۲۰۰۰ به نقل از گوئرو^۲ و همکاران ۲۰۱۶). در حال حاضر بسیاری از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان، با توجه به کاهش فرصت‌های شغلی که درنتیجه، نرخ بیکاری عمومی را در سال (۲۰۱۴) از ۲۴٪ به میزان ۵۳٪/۸ برای افراد زیر ۲۵ سال افزایش داده (سازمان بین‌المللی کار، ۱۳۹۵)؛ به‌طور روزافزون، خوداشتغالی و کارآفرینی را به عنوان جایگزین برای اشتغال به دستمزد انتخاب نموده‌اند. این امر لزوم همکاری سه نهاد صنعت، دولت و دانشگاه را بیش از بیش مشخص می‌کند (شفیعی و همکاران ۱۳۸۲) و به همبستگی دانشگاه، صنعت و دولت با یک الگوی مارپیچی از ارتباطات برای پیشرفت اقتصادی و اجتماعی از طریق استراتژی نوآوری، اشاره دارد. (شمیتز^۳ و همکاران ۲۰۱۷)

اگرچه در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی جهت شناسایی ویژگی‌های دانشگاه کارآفرین انجام شده، نویسنده‌گان ادعا می‌کنند که ادبیات علمی در مورد آن هنوز هم تقسیم‌شده است (نلس و وولی^۴ ۲۰۱۱، روسامل^۵ و همکاران ۲۰۰۷، گوئرو و اوریانو^۶ ۲۰۱۳، وود^۷ ۲۰۱۱ به نقل از شمیتز و همکاران ۲۰۱۷) و این حوزه تحقیقاتی همچنان دارای مسائلی بی‌نظیر است که فضای باز را برای برخی تحقیقات بیشتر و جالب‌تر ارائه می‌دهد (رأیت^۸ ۲۰۱۴ و کلار^۹ و

¹ Etkowitz

² Guerrero

³ Schmitz

⁴ Nelles & Vorley

⁵ Rothaermel

⁶ Wright

⁷ Kalar

آن‌تونسیس^۱(۲۰۱۵)، با توجه به بررسی پژوهش‌های داخلی و خارجی، چارچوب یکپارچه‌ای که ابعاد و مؤلفه‌های دانشگاه کارآفرین را بهروشی و جامع بیان کند، وجود ندارد. لذا هدف از این پژوهش تدوین چارچوب مفهومی مناسب از دانشگاه کارآفرین در قالب یک الگوی منسجم و شناسایی و تحلیل ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر آن به شیوه فراترکیب است. چارچوب مذکورمی تواند به درک بهتری از ماهیت دانشگاه کارآفرین منجر شده، بینش جدید و ارزشمندی در این زمینه ارائه دهد که در سیاست‌گذاری آموزش عالی برای گذار از دانشگاه تحقیقاتی به دانشگاه کارآفرین مؤثر باشد و برخی راهنمایی‌ها برای تحقیقات آینده ارائه دهد.

بر پایه نکات یادشده مسئله اصلی این است که نشان دهد با توجه به مطالعات انجام‌شده در ادبیات و پیشینه نظری مربوط به موضوع اساساً می‌توان تصویر جامع و روشنی از دانشگاه کارآفرین مبتنی بر مفاهیم اصلی و مقولات کلیدی آن ارائه داد و از این طریق الگوی مناسبی را برای توسعه دانشگاه در پارادایم کارآفرینی ارائه کرد؟

ادبیات پژوهش

در طول دو دهه گذشته، دانشگاه‌ها با یک دوره تغییرات عمیق و چالش‌برانگیز مواجه شده‌اند که موجب ظهور ساختارهای متمایز و تنظیمات سازمانی به نام دانشگاه کارآفرین شده است (میرانی و یوسف^۲ ۲۰۱۶). دانشگاه کارآفرین، یک نوع جدید از موسسه در حال تحول است که نتیجه تعامل فشرده بین حوزه‌های دانشگاه، صنعت و دولت است؛ در این دانشگاه‌ها علوم آکادمیک و متفکران دانشگاهی نقش جدیدی در کاربرد تجاری دانش برای منابع صنعتی و مالی پیدا نموده‌اند (اتزکویتز ۲۰۰۰ و ۲۰۱۳ به نقل از مدرسی و عباس پور، ۱۳۹۶). در حقیقت این نوع دانشگاه یک سرمایه‌گذاری جدید با تکنولوژی پیشرفته است که توسط محققین دانشگاهی، با اسپین‌آف‌ها و فرصت‌های علمی به وجود می‌آید (بلیتسکی و آگینسکایا^۳ ۲۰۱۸). از اوایل دهه ۱۹۹۰، تغییرات محیطی باهدف ارتقای نقش دانشگاه در انتقال تکنولوژی و دانش در سراسر اروپا گسترش یافته است؛ و تعدادی از دانشگاه‌ها، از مؤسسات تحقیقاتی سنتی به دانشگاه کارآفرین با برقراری روابط قوی با صنعت تبدیل شده‌اند (کالار و آن‌تونسیس ۲۰۱۵) که فعالیت‌های آموزش کارآفرینی را از طریق ایجاد سرمایه‌های مشترک با شرکت‌های خصوصی، تشکیل شرکت‌های خصوصی، ثبت اختصار و صدور مجوز، تحقیقات قرارداد، تحقیقات مشترک، دوره‌های آموزشی صنعت،

¹ Antoncic

² Mirani, & Yusof

³ Belitski. and Aginskaya

مشاوره و انتشار نتایج تحقیقات انجام می‌دهند (کلفستن^۱، ۲۰۰۰، لاکانه^۲ ۲۰۰۳ فیلپوت^۳ و همکاران ۲۰۱۱ و گریمالدی^۴ ۲۰۱۱ به نقل از گوئرو و همکاران ۲۰۱۶). لذا محور فعالیت‌ها در دانشگاه‌های مدرن تولید دانش و فن‌آوری نوین برای اقتصاد است (بارسیک^۵ و همکاران ۲۰۱۷).

در زمینه دانشگاه کارآفرین پژوهش‌های مختلفی صورت گرفته است که به بررسی این دانشگاه از ابعاد مختلف می‌پردازد. باز و اوزگن^۶ (۲۰۱۷) در پژوهش خود با عنوان «طراحی مدل ارتباط خلاقانه در دانشگاه‌های کارآفرین در ترکیه» به دنبال ارائه راهکاری هستند که منجر به تربیت فارغ‌التحصیلانی شود که قادر به حل مسائل پیچیده‌ای باشند که در محیط کسب‌وکار اتفاق می‌افتد، مارکرکیاگا^۷ و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهش خود تحت عنوان یک مدل بلوغ کارآفرینی علمی برای دانشکده‌های فناورانه، به سیزده عامل اشاره می‌کند که تحت سه دسته کلی مربوط به محیط‌زیست، مربوط به منابع استاد و مرتبط با فرآیندهای دانشکده تقسیم می‌شود. گوئرو و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیقی به بررسی مدل‌های در حال ظهور در چشم‌انداز اجتماعی و اقتصادی جدید پرداخته و تعاملات فردی و سازمانی و نیز تعاملات سازمانی-منطقه‌ای را در تحقیق خود مورد توجه قرار داده است. میرانی و یوسف (۲۰۱۶) با بررسی چالش کارآفرینی در دانشگاه‌های مهندسی پاکستان بیان نموده‌اند: دانشگاه‌های جنبه‌های نرم کارآفرینی نظری برنامه آموزش کارآفرینی، سمتیار و مشاوره را در مقایسه با تشکیل شرکت در دانشگاه‌ها یا در بیرون دانشگاه ترجیح می‌دهند. کردناییج و همکاران (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان «ویژگی‌های دانشگاه کارآفرین در دانشگاه تربیت مدرس» به بررسی ویژگی‌های دانشگاه کارآفرین در دانشگاه تربیت مدرس به عنوان یکی از دانشگاه‌های برتر ایران پرداخته‌اند. درواقع هدف این تحقیق تعیین وجود یا عدم وجود ساختار سازمانی کارآفرینانه، فرهنگ‌سازمانی کارآفرینانه، تعامل با محیط اعم از جامعه و صنعت و چشم‌انداز مشترک و استراتژی‌های آینده‌نگر در دانشگاه تربیت مدرس بوده است. رضایی و همکاران (۱۳۹۲) نیز در مطالعه خود تحت عنوان «طراحی و تدوین مدل عوامل مرتبط با کارآفرینی دانشگاه» به مواردی چون تحول در نقش دانشگاه‌ها (پذیرش نقش جدید)، بسترسازی، شبکه‌سازی، ارتقای بهره‌وری فعالیت‌های دانشگاهی، عوامل انگیزشی، فرهنگ‌سازی و تغییرات مدیریتی توجه نموده‌اند. عزتی راد

^۱ klofesten

^۲ laukkane

^۳ Philpottet

^۴ Grimaldi

^۵ Barcik

^۶Baz and Ozgun

^۷ Markuerkiaga

و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان «مطالعات تجاری‌سازی دانش با رویکرد اکوسیستم کارآفرینی» بر اساس روش متاستر، یک طبقه‌بندی عمومی از مشخصات تجاری‌سازی دانش بر اساس اکوسیستم کارآفرینی را احصا کرده و هفت زمینه اصلی تجاری‌سازی دانشگاه بر اساس اکوسیستم کارآفرینی را معرفی می‌نماید که شامل: تعهد مدیریتی، فرهنگ کارآفرینی، زیرساخت‌های تولید دانش و تجاری‌سازی، زیرساخت کیفیت منابع انسانی، محیط خارجی، تعاملات و توسعه می‌باشد. موسوی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی تحت عنوان «ارائه مدل دانشگاه کارآفرین در ایران» به تدوین مدل جامع و عملیاتی برای توسعه دانشگاه کارآفرین در ایران پرداخته است. در همین راستا مدل پارادایمی بر اساس ابعاد شش‌گانه با ۲۲ مقوله ترسیم شده و تمام مقوله‌های عمدۀ و مقوله‌های هسته‌ای بر حسب ویژگی‌های علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، پدیده اصلی، راهبردها و پیامدها طبقه‌بندی شده است.

بررسی ادبیات جهان در پایگاه داده‌ها نشان می‌دهد که علاقه به تحقیق در مورد دانشگاه کارآفرین در اواخر دهه‌ی ۱۹۹۰ شدت گرفته است. این امر از سال ۲۰۱۴ روند رشد قابل توجهی داشته است. برخی از نویسنده‌گان بیان می‌کنند نوع شناسی منحصر به‌فردی از دانشگاه کارآفرینی وجود ندارد؛ و هر کدام از آن‌ها دارای ویژگی‌های متفاوتی هستند و اهداف متفاوت را دنبال می‌کنند (مارکر کیاگا و همکاران ۲۰۱۷). به عقیده گیپ یک دانشگاه کارآفرینی مجموعه‌ای از ویژگی‌هایی است که در درون این پدیده وجود دارد (گیپ^۱ ۲۰۱۲).

در پژوهش حاضر تلاش شده به مدد جستجوی گسترده در ادبیات پژوهش نظرات و یافته‌های پژوهشگران مختلف که می‌تواند به تحقیق یافته‌های پژوهش و تدوین چارچوب نظری دانشگاه کارآفرین کمک کند تا حد توان پوشش داده شود. لکن علی‌رغم این‌که هر یک از مطالعات سهم مهمی در شناسایی بخشی از ابعاد و ویژگی‌های دانشگاه کارآفرین دارند اما هر یک از پژوهشگران با نگاه خود جنبه‌های خاصی از این دانشگاه را موردنبررسی قرار داده و چارچوب جامع و یکپارچه‌ای که همه ابعاد و مؤلفه‌های این دانشگاه را در برگیرد و آن‌ها را به صورت روش و مشخص توصیف کند ارائه نشده است؛ پژوهش حاضر تلاشی در جهت پر کردن این شکاف نظری است.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت داده‌ها و سبک تحلیل در گروه تحقیقات کیفی قرار گرفته است. روش جمع‌آوری داده‌ها در این تحقیق مبتنی بر اطلاعات استنادی است. در تحقیق حاضر جامعه آماری؛ کلیه پژوهش‌های منتشر شده در پایگاه‌های اطلاعاتی علمی معتبر داخلی و خارجی هستند که بر اساس کلیدواژه‌های

^۱ Gibb

تعریف شده و به منظور دستیابی به نمونه‌ای که اشباع نظری را موجب شود، پیمایش شدند. برای جست‌وجوی کلیدواژه‌ها محدوده زمانی ۱۹۹۸-۲۰۱۷ در نظر گرفته شد. در زمینه نمونه‌گیری، مرتبطترین مطالعات با استفاده از رویکردی هدفمند انتخاب شدند. مبنای روابی این پژوهش، روابی نظریه‌ای بود و برای دستیابی به آن از راه‌کارهای مطالعه میدانی گسترده، تکثیرگرایی نظری و کاربرد نظر متخصصان استفاده شده است. برای سنجش پایایی در این پژوهش، آزمون کاپای کوهن به کاربرده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش کدگذاری باز - محوری و انتخابی استفاده شده است. شیوه انجام این پژوهش به روش فراترکیب (متاستر) است، فراترکیب یک فرا تحلیل کیفی روی مفاهیم و نتایج مطالعات گذشته با شیوه کدگذاری متداول در پژوهش‌های کیفی است. (سهراهی و همکاران ۱۳۹۰) و مشابه فرا تحلیل، برای یکپارچه‌سازی چندین مطالعه به منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری صورت می‌گیرد. این روش متمرکز بر مطالعات کیفی است و به ترجمه مطالعات کیفی به یکدیگر و فهم عمیق پژوهشگر بر می‌گردد؛ به عبارتی، فراترکیب، ترکیب و تفسیر داده‌های اصلی مطالعات منتخب است (زیمر ۲۰۰۶). مهم‌ترین مزیت روش فراترکیب برای محققان "توانایی آن در شناسایی مضامین مشترک و ساختن چارچوب‌های مفهومی از ادبیات مرتبط است" (کالسون و پالمر^۱ ۲۰۱۶). با در نظر گرفتن چنین مزیتی، فراترکیب یک روش مناسب برای مشخص کردن مضامین مشترک در خصوص اجزا و مؤلفه‌های دانشگاه کارآفرین در ادبیات آموزش عالی است که به عنوان روش مناسبی برای تحقق اهداف این پژوهش بکار گرفته شده است. انجام روش فراترکیب طی ۷ مرحله صورت می‌گیرد. مراحل اصلی آن از نظر سندولسکی و باروسو (۲۰۰۷) به شرح زیر است (مانیان و رونقی ۱۳۹۴):

- گام ۱: تنظیم سوال‌های پژوهش - گام ۲: بررسی متون به صورت نظاممند - گام ۳: جست‌جو و انتخاب مقاله‌های مناسب - گام ۴: استخراج اطلاعات مقاله - گام ۵: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی - گام ۶: کنترل کیفیت - و گام ۷: ارائه یافته‌ها

یافته‌ها:

در این بخش نتایج مربوط به هر یک از گام‌های این تحلیل ارائه گردیده است:

¹ Zimmer

² Carlson & Palmer

گام یک: تنظیم سوالهای پژوهش

طرح سوالات پژوهش در تحلیل فراترکیب قبل از شروع مراحل بعدی پژوهش، چارچوب کلی آن را مشخص می‌نماید. سوالات مربوطه در جدول (۱) آورده شده است.

جدول (۱) سوالات پژوهش - تحلیل فراترکیب

پرسش‌های پژوهش	شانص‌ها
با توجه به مطالعه ادبیات، مفاهیم اصلی و مقولات کلیدی توسعه دانشگاه در پارادایم کارآفرینی کدام است؟ و چارچوب مناسب دانشگاه کارآفرین چگونه باید باشد؟	چه چیزی (what)
جامعه مطالعه برای دستیابی به الگوی دانشگاه کارآفرین کدام است؟	جامعه مطالعه (who)
موارد فوق در چه دوره زمانی بررسی و جستجو شدند؟	محدوده زمانی (when)
چه روشی برای فراهم کردن مطالعات استفاده شده است؟	چگونه (how)

گام دوم: بررسی متون به صورت نظاممند

در این پژوهش از قدرت موتورهای جستجوی مختلف باقابیت اختصاصی سازی و تخصصی سازی جستجو از قبیل گوگل، پایگاه‌های داده قابل استناد داخلی و خارجی ذورنال‌ها و موتورهای جستجوی مختلفی بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۷ استفاده شده است. برای جستجوی متون پژوهشی از کلیدواژه‌های مختلفی استفاده شد. بررسی کلیدواژه‌ها از طریق جستجوی عنوان، متن، چکیده، کلمات کلیدی و متن مقالات به صورت جداگانه در پایگاه‌های داده‌های مختلف نظیر امرالد، اسکوپوس، گوگل اسکولار، سید، مگیران و ... انجام شد. کلمات کلیدی برای جستجو: دانشگاه کارآفرین^۱، کارآفرینی دانشگاهی^۲ و دانشگاه - صنعت^۳ بود. معیار ورود به مطالعه اصلی، پیدا کردن داده‌های غنی از مطالعات انجام شده در زمینه دانشگاه کارآفرین به زبان فارسی و انگلیسی است. در گام نخست پایگاه‌های داده با استفاده از واژگان و اصطلاحات کلیدی جستجو شدند و تمامی مقاله‌ها بر اساس ارتباط عنوان مقاله با آن‌ها در یک فایل صفحه گسترده جمع‌آوری شدند. تلاش بر این بود تا مقاله‌هایی باکیفیت بالا در پژوهش گنجانده شود.

¹ Entrepreneurial university

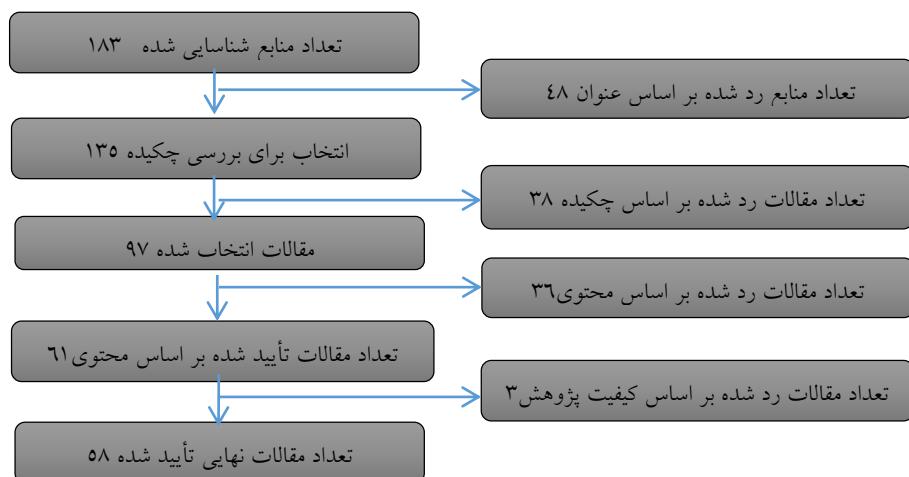
² Academic entrepreneurship

³ University- Industry

گام سوم: جستجو و انتخاب مقاله‌های مناسب

در این مرحله به بررسی و شناسایی مقاله‌های مربوطه بر اساس معیارهایی چون محدوده جغرافیایی، زبان مطالعات، زمان مطالعات، روش‌های مطالعه، جامعه مورد مطالعه، شرایط موردمطالعه و نوع مطالعه و ... اقدام شد، سپس برای انتخاب مقاله‌های مناسب بر اساس الگوریتم مشاهده شده در نمودار ۱ پارامترهای مختلفی مانند عنوان، چکیده، محتوا، دسترسی و روش پژوهش ارزیابی شده است. ابزاری که برای ارزیابی کیفیت پژوهش‌ها در این مرحله استفاده شده؛ روش ارزیابی حیاتی کسب^۱ است؛ که با طرح ده سؤال کمک می‌کند تا دقیق، اعتبار و اهمیت مطالعه‌های کیفی پژوهش مشخص شود.

در نمودار (۱) مراحل اجرای این روش و انتخاب منابع منتخب ارائه شده است:

نمودار (۱) شیوه انتخاب مقاله‌های مناسب جهت تحلیل

گام چهارم: استخراج یافته‌ها

در این پژوهش اطلاعات مقاله‌ها بر اساس مرجع مربوط به هر مقاله شامل نام و نام خانوادگی نویسنده، به همراه سال انتشار مقاله و اجزای هماهنگی بیان شده در هر مقاله طبقه‌بندی شد. پس از گزینش مقالات و منابع با استفاده از روش

^۱ CASP

کدگذاری باز، انتخابی و محوری اقدام به استخراج کدها از متون گردید. در این مرحله ۹۴ کد استخراج شد که بیشترین فراوانی به تجاری‌سازی دانش و پژوهش و تمایز مدیریتی و حکومتی، مربوط می‌شد. کدهای مربوط به تفکیک در جدول ۲ بیان شده است.

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و تلفیق یافته‌ها

در این مرحله از پژوهش، ابتدا تمام عوامل استخراج شده از مطالعات پیشین را کد در نظر می‌گیریم. سپس با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، آن‌ها را در مفهومی مشابه دسته‌بندی می‌نماییم و به‌این ترتیب مفاهیم پژوهش مشخص می‌شوند؛ با انجام این کار تفسیری فراتر از هر یک از مطالعات گنجانده شده در فراترکیب از پدیده موردنظر ارائه شده که در عین حال در برگیرنده همه آن‌ها نیز خواهد بود، به‌گونه‌ای که اثر هر یک از مطالعات اولیه را می‌توان در این کل جستجو نمود. این مرحله که شاید حساس‌ترین مرحله فراترکیب باشد، باید با دقت خاصی انجام شود. یافته‌های این گام مبنایی برای مدل نهایی پژوهش به شمار می‌روند و باید در ترکیب آن‌ها دقت داشت.

بر اساس تحلیل‌های صورت گرفته با کمک روش تحلیل محتوا بر روی ۵۸ مقاله نهایی انتخاب شده، در مجموع ۹۴ کد ۲۲ مفهوم و ۹ مقوله شناسایی و تحت سه عامل اصلی، زمینه‌ای و محیطی دسته‌بندی شدند. در جدول ۲، کدهای نهایی استخراج شده مرتبط با هر عامل، مقوله و مفهوم و منابع استخراج کدها بیان شده است.

جدول (۲) مقوله‌بندی یافته‌ها

فرآیند نسبتی	برخی منابع استخراج کدها	کدها	مفاهیم اصلی	مفهوم‌گذاری	کلیدی	عنوان
۰۸۲۷	اترکویتز (۲۰۰۴)، (۲۰۱۳). برانتیانو و استنسیو ^۱ (۲۰۱۰). فینی ^۲ (۲۰۰۹). گیپ (۲۰۱۲). گریمالدی ^۳ و همکاران (۲۰۱۱). گوئرو و همکاران، (۲۰۰۶)، (۲۰۱۱)؛ و گوئرو و اوربانو (۲۰۱۰). جابکو ^۴ و همکاران (۲۰۰۳). کربی و همکاران (۲۰۱۰)، (۲۰۱۱) اوشی ^۵ و همکاران (۲۰۰۵). او، سی، ای، دی ^۶ (۲۰۱۲). پرکمن و همکاران (۲۰۱۳).	• بیانیه مأموریت روش • چشم انداز مشترک	چشم انداز مشترک و روشن	استراتژی نوآورانه	عوامل اصلی	

^۱. Brantianu, C., and Stanciu^۲. Fini^۳. Grimaldi,^۴. Jacob^۵. O'Shea,^۶- OCED

ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/۷۷

	<p>رسامیل (۲۰۰۷). سلام زاده و همکاران (۲۰۱۲)، (۲۰۱۵). اسپورن (۲۰۰۱).</p> <p>سابوتزکی^۱ (۱۹۹۹). گیب (۲۰۱۲). یداللهی گیب و همکاران (۲۰۰۹). گیب (۲۰۱۴). یداللهی فارسی و همکاران (۲۰۱۲)، (۲۰۱۴).</p> <p>کلارک (۱۹۹۸). آaranha و گارسیا^۲ (۲۰۱۴). موسوی و همکاران (۱۳۹۶).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • قوانین و سیاست‌های حاکم، کارآفرینانه • مأموریت سوم اضافه بر تدریس و تحقیق • مأموریت و استراتژی مبتنی بر اصول کارآفرینانه • سیاست‌های نوآورانه در آموزش و تحقیقات 	<p>حاکمیت مقاهم</p> <p>کارآفرینانه در مأموریت و استراتژی دانشگاه</p>		
--	--	---	--	--	--

¹.Subotzky

²Aranha. and Garcia

۰/۲۳/۰	<p>مایناردو همکاران (۲۰۱۱). سایبرتکنی (۱۹۹۹). برانتیونو و استنسیو (۲۰۱۰).</p> <p>روتامل (۲۰۰۷). اتزکویتر (۲۰۰۴)، (۲۰۰۳). گیب (۲۰۱۲)، گیب و همکاران (۲۰۰۹). گوئرو و همکاران (۲۰۰۶)، (۲۰۱۴). اورینتو و اورینتو (۲۰۱۰)، (۲۰۱۲). سلام زاده و همکاران (۲۰۱۵)، (۲۰۱۲). او، سی، ای، دی (۲۰۱۲). اسبورن (۲۰۰۱). زو و بنگ (۲۰۰۸). کربی (۲۰۰۲). صوره و همکاران (۲۰۱۱). فارسی یداللهی و همکاران (۲۰۱۲). مارکرکیاگا و همکاران (۲۰۱۴). اورینتو و گوئرو (۲۰۱۳). روپکه (۱۹۹۸)، کلارک (۱۹۹۸)، (۲۰۰۴). باز و اویگن (۲۰۰۸)، (۲۰۱۷). هانون (۲۰۰۸). اسپیر و همکاران (۲۰۱۶). گارسیا و همکاران (۲۰۱۳). آرانها و گارسیا (۲۰۱۴). فینلی (۲۰۰۴)، بهزادی و همکاران (۱۳۹۳).</p> <p>موسوی و همکاران (۱۳۹۶). رضایی و همکاران (۱۳۹۲). بیدختی و همکاران (۱۳۹۷).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • هسته فرمان قوی • تقویت شده • درک و فهم و پشتیبانی از • سوی مدیر یا تیم اجرائی • رهبری قوی، • حمایت از انتقال فناوری به • تقویت شده و • دانشگاه و نقش رهبری در آن • پشتیبان • حامی نوآوری و فعالیت‌های • کارآفرینانه • دانشجو به عنوان مشتری • مناسب 	<p>(مجزی کارآفرینانه)</p>
--------	--	---	---------------------------

ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/ ۷۹

		<p>برانچیونو و استنسیو (۲۰۱۰). گلدستین (۲۰۱۰). اتنزکویتز (۲۰۰۶)، (۲۰۰۳)، (۲۰۰۲).</p> <p>اسبورن (۲۰۰۱). گیب (۲۰۱۲). گوئرو (۰۰۱). ماینادرزو همکاران (۲۰۱۱).</p> <p>تمایز مدیریتی و حکمرانی و همکاران (۲۰۰۶). گوئرو و اوربانو (حکومتی) (۲۰۱۰).</p> <p>رهبری همه‌جانبه و مارکرکیاگا و همکاران (۲۰۱۴). سلام زاده و همکاران (۲۰۱۵). او.سی.ای.دی (۲۰۱۲). گیب و همکاران (۲۰۱۳).</p> <p>- عدم تمرکز در تصمیم‌گیری فارسی یداللهی و همکاران (۲۰۱۴).</p> <p>کلارک (۱۹۹۸)، (۲۰۰۴). گارسیا و همکاران (۱۹۹۹).</p> <p>سابوتزکی (۱۳۹۳). بیدختی و بهزادی و همکاران (۱۳۹۷).</p> <p>همکاران (۱۳۹۷).</p>	<p>مدیریت متمایز</p> <p>و همه‌جانبه</p> <p>کارآفرینانه</p> <p>تصمیم‌گیری</p>		
۳۶۰		<ul style="list-style-type: none"> • ساختاری انعطاف‌پذیر و متمایز • انطباق پذیر در قوانین • عضویت کارآفرین در هیئت‌رئیسه دانشگاه • مستولیت‌های جدید خود و اعضای خود (استادان) • تغییر مقررات داخلی و هنجارها برای حذف موانع برای استادان و محققان دیگر 	<p>ساختار سازمانی</p> <p>غیرمتمرکز و متمایز</p>	<p>ساختار منعطف</p>	

۸۰/ فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران* سال یازدهم* شماره اول* بهار ۱۳۹۸

ردیف اصلی	فعالیت‌های اقتصادی و کارآفرینانه	
۷۷۴۰	<ul style="list-style-type: none"> • آزادی از کنترل دولت • عدم وابستگی • استقلال مالی • خودکفایی و استقلال 	
	<ul style="list-style-type: none"> • مشارکت فعالانه رؤسای دانشگاه و اعضای هیئت‌علمی در تأمین مالی و افزایش درآمد • تولید و کاربرد دانش • استفاده تجاری‌سازی از مارکرکیاگا و همکاران (۱۴). اوشی و همکاران (۵). روتأمل (۲۰۰۷). • سرمایه‌گذاری دانش از او، سی، ای، دی (۲۰۱۲). پرکمن و همکاران (۱۳). سلام زاده و همکاران (۱۵). فیلپوت و همکاران (۱۱). شمیتز و همکاران (۱۷). • اعطای مجوز دارایی‌های تریپل^۳ (۲۰۱۵). یوکویاما^۴ (۲۰۰۶). زو و پنگ (۲۰۰۸). روپکه (۱۹۹۸). صوره قرارداد تحقیق (مشارکت در کلارک (۱۹۹۸)، (۲۰۰۴). هانون (۲۰۱۱). • انتشار کتاب و مقاله 	
	<ul style="list-style-type: none"> • مشارکت در صنعت • جلب سرمایه‌گذاری خارجی در دانشگاه • انتقال دانش دانشگاهی به آرانها و گارسیا (۲۰۱۴). مزده و یلالله‌ی فارسی (۲۰۱۲). بارسیک^۵ و همکاران (۲۰۱۷) (۲۰۱۶). گارسیا و همکاران^۶ (۲۰۱۳). 	

^۱. Abreu & Grinevich². Dabic³. Tripll⁴. Yokoyama⁵. Guenther& Wagner⁶. Barcik⁷. Mazdeh

ارائه الگویی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/۸۱

		<p>همکاران (۲۰۱۳). فینلی (۲۰۰۴).</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشارکت در توسعه بهزادی و همکاران (۱۳۹۳). موسوی و همکاران (۱۳۹۶). بیدختی و همکاران (۱۳۹۷) • مشارکت در توسعه اقتصادی 	صنعت اجتماعی راستای توسعه		
۰/۳۰۰۵		<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد شرکت زایشی و آبرئو و گرینویچ (۲۰۱۳). اترکویتز اسپین افها (۲۰۰۳) • ایجاد بنگاههای جدید (۲۰۱۷). باز و اوزگن (۲۰۱۷). چنج. • ایجاد مرکز رشد، همکاران (۲۰۰۶). او.سی.ای.دی. • ایجاد پارکهای فناوری، کلارک (۱۹۹۸)، (۲۰۰۴). (۲۰۰۱۲). • ایجاد دفتر انتقال دییک و همکاران (۲۰۱۵). یداللهی فناوری فارسی (۲۰۱۲)، (۲۰۱۴). گارسیا و دانشگاه به عنوان محلی همکاران (۲۰۱۳). گیب و همکاران برای کسب درآمد و (۲۰۱۳). گیب (۲۰۱۲). گلدنستن پرداختن به فعالیتهای (۲۰۱۰). گستر و واگنر (۲۰۰۸). گوژرو و تجاری اوربانو (۲۰۱۰)، (۲۰۱۲). گوژرو و همکاران (۲۰۰۶). هانون (۲۰۰۸). • ایجاد زیرساخت‌های پژوهشی و جاکوب و همکاران (۲۰۰۳). کربی و آزمایشگاهی همکاران (۲۰۱۱). ماینادرز و همکاران (۲۰۱۱). 	منابع فیزیکی	عوامل زمینه‌ای	علت پیش‌گفتار
		<ul style="list-style-type: none"> • جذب، پذیرش و استخدام مارکرکیاگا و همکاران (۲۰۱۱). • جذب، پذیرش و استخدام با رویکرد کارآفرینانه (۲۰۱۴)، (۲۰۱۷). اوشی و همکاران (۲۰۰۵). فیلپوت و همکاران (۲۰۱۱). • پرورش افراد کارآفرین (تویید کارآفرین) (۲۰۰۷). سلام روپکه (۱۹۹۸). روتامل (۲۰۰۷). 	منابع انسانی کارآفرین		
		<ul style="list-style-type: none"> • منابع مالی متنوع زاده (۲۰۱۲). صوره و همکاران (۲۰۱۱). • جذب منابع مالی یوکویاما (۲۰۰۶). زو و پنک (۲۰۰۸). • جلب سرمایه‌گذاری خارجی مزده و همکاران (۲۰۱۳). فینلی (۲۰۰۴). بهزادی و همکاران (۱۳۹۳) 	منابع مالی		

	موسوی و همکاران ۱۳۹۶			
۰/۱۳۹۷/۰	<p>اسپیر و همکاران (۲۰۱۶). مزده و همکاران (۲۰۱۳). بارسیک و همکاران (۲۰۱۷). اتنزکویتز (۲۰۰۳). باز و او زگان (۲۰۱۷). کریسمن و همکاران (۱۹۹۵). یداللهی فارسی (۲۰۱۴). فینی (۲۰۰۹). او، سی، ای، دی، گیب (۲۰۱۲). گیب و همکاران (۲۰۱۳). گیب (۲۰۱۲). گیب (۲۰۱۰)، (۲۰۱۲)، (۲۰۱۴). گوئرو و همکاران (۲۰۰۸). گوئرو و همکاران (۲۰۰۶). هانون (۲۰۰۸). جاکوب و همکاران (۲۰۰۳). کربی (۲۰۰۲). کربی و همکاران (۲۰۱۱). مارکرکیا گا و همکاران (۲۰۱۴)، (۲۰۱۷). او شی و همکاران (۲۰۰۵). روتامل (۲۰۰۷). سلامزاده و همکاران (۲۰۱۲)، (۲۰۱۵). سلامزاده و همکاران (۲۰۱۱). اسیورن صوره و همکاران (۲۰۰۱). اوربانو و گوئرو (۲۰۱۳). مزده و همکاران (۲۰۱۳). یوکویاما (۲۰۰۶). زو و پنگ (۲۰۰۸). گریمالدی و همکاران (۲۰۱۱). رضایی و همکاران (۱۳۹۲). بهزادی و همکاران (۱۳۹۳). موسوی و همکاران (۱۳۹۶). بیدختی و همکاران (۱۳۹۷).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد ساختار حمایتی برای معلمان و دانشجویان برای فعالیت‌های تجاری و غیرتجاری • برنامه‌های حمایت از شرکت‌های کارآفرینان شرکت دانشگاهی • حمایت آموزشی - مالی و بازاریابی از کارآفرینان • حمایت از افراد و گروه‌ها برای حرکت از ایده‌های کارآفرینی به عمل. 		عوامل زمینه‌ای بیانات های آموزشی و حمله‌ای

ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/۸۳

		<ul style="list-style-type: none"> • تشویق افسراد برای تبدیل شدن به کارآفرین. • برنامه‌های پادash برای فعالیت‌های کارآفرینانه • مدل‌های نقش و برنامه‌های مبتنی بر پادash • ارائه تسهیلات برای طرح‌های کارآفرینانه 	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های مبتنی بر تشویق و پادash 		
		<ul style="list-style-type: none"> • محتوی آموزشی با رویکرد خلاقانه و کارآفرینانه • آموزش و توسعه مهارت‌های شغلی، مدیریتی و کارآفرینی • توسعه توانایی انجام کار تیمی • آموزش کارآفرینی برای کارکنان در تمام بخش‌های دانشگاه. 	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه درسی و آموزشی با رویکرد کارآفرینی 		
		<ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های آموزشی مبتنی بر کارآفرینی • روش تدریس و آموزش متمرکز بر کارآفرینی است • شیوه تدریس و محتوی با رویکرد کارآفرینانه • مشارکت ذینفعان خارجی در برنامه‌های تدریس و یادگیری • شیوه آموزش مبتنی بر 	<ul style="list-style-type: none"> • توسعه کارآفرینی در آموزش و یادگیری 		

		خلاقیت و ایده پردازی			
۰/۰۵۱۷	<p>اترکوپتر (۲۰۰۳). سلامزاده و همکاران (۲۰۱۲)، (۲۰۱۵). اسپورن (۲۰۰۱).</p> <p>نگرش کارآفرینانه مدیران (۲۰۰۹) ذهنیت کارآفرینانه اعصابی گیب (۲۰۱۲). روتامل (۲۰۰۷). زو و پنگ دانشگاه (۲۰۰۹).</p> <p>روحیه و نگرش کارآفرینانه در دانشگاه (۲۰۰۸). کربی (۲۰۰۲)، (۲۰۰۹).</p> <p>در بین دانشجویان و استادی و همکاران (۲۰۱۱). گوئرو و همکاران کارکنان (۲۰۰۶)، (۲۰۱۵). گوئرو و اوریانو (۲۰۱۰).</p> <p>توسعه فرهنگ کارآفرینی (۲۰۱۲)، (۲۰۱۳). مایناردز و همکاران (۲۰۱۱).</p> <p>مارکرکیاگا و همکاران (۲۰۱۴). او، سی، ای، دی (۲۰۱۲).</p>	<ul style="list-style-type: none"> فرهنگسازمانی کارآفرینانه نگرش کارآفرینانه مدیران ذهنیت کارآفرینانه اعصابی گیب روحیه و نگرش کارآفرینانه در دانشگاه در بین دانشجویان و استادی و همکاران کارکنان توسعه فرهنگ کارآفرینی در دانشگاه توانایی نوآوری و شناخت روپیکه (۱۹۹۸). و ایجاد فرصت‌ها و ریسک‌ها دانشگاه نوآور، مخاطره (۲۰۱۱). پذیر و پرورش دهنده هانون (۲۰۰۸). رفتارهای کارآفرینانه است (۲۰۰۴). نوآوری و کارآفرینی در اسپیر و همکاران (۲۰۱۶). هیئت‌علمی همکاران (۲۰۱۳). اشاعه فرهنگ نوآوری در رضابی و همکاران (۱۳۹۲). سطح دانشگاه رفتار کارآفرینی در سراسر همکاران (۱۳۹۳). دانشگاه پشتیبانی همکاران (۱۳۹۶). می‌شود (۱۳۹۷). 	<p>روحیه و نگرش کارآفرینانه در دانشگاه</p> <p>فرهنگ کارآفرینانه</p> <p>نوآورانه</p>		
۰/۰۷۵۸	<p>یک محیط توسعه گستردۀ مارکرکیاگا و همکاران (۲۰۱۴)، (۲۰۱۷).</p> <p>برانیانو و استنسیو (۲۰۱۰).</p> <p>سازگاری سازمانی با گیب (۰۲۰۱۲).</p> <p>گوئرو و اوریانو (۲۰۱۰).</p> <p>تغییرات محیطی کربی (۲۰۰۹).</p>	<ul style="list-style-type: none"> یک محیط توسعه گستردۀ مارکرکیاگا و همکاران پیشرفتۀ برانیانو و استنسیو سازگاری سازمانی با گیب گوئرو و اوریانو تغییرات محیطی کربی پذیرش تغییرات محیط 	<p>تمرکز بر تغییرات زیستمحیطی</p> <p>سازگاری با محیط</p> <p>نوآورانه</p> <p>نقش مهندسی</p>		

ارائه الگویی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/۸۵

	<ul style="list-style-type: none"> • تمرکز بر تغییرات زیست محیطی • ظرفیت سازی برای خواسته های محیط اطراف • پاسخگویی و انطباق با پذیرش چالش های محیطی • تحمل نوسانات محیط خارجی 	پذیرش چالش های محیط	
۱۴۰/۰۱۲۷	<ul style="list-style-type: none"> • تعامل و همکاری دانشگاه، صنعت و کسب و کارهای براتنیانو و استنسیو (۲۰۱۰). بارسیک و همکاران (۲۰۱۷). اترکویتز (۲۰۰۴)، به کارگیری هم زمان اعضای هیئت علمی در صنعت و دانشگاه • انتقال دانشجویان و کارکنان بین دانشگاه و همکاران (۲۰۱۱). اوشی و همکاران (۲۰۰۵). او.سی.ای.دی (۲۰۱۲). شمیتز و همکاران (۲۰۱۷). صوره و همکاران (۲۰۱۱). اسپیرو همکاران (۲۰۱۶). • شبکه های ارتباطی داخلی و خارجی سازمان • مشارکت مالی با سایر دانشگاه ها • ارتباط نزدیک با بازار (دبون سازمانی و دنیای کار) • همکاری نزدیک و شدید 	تعامل صنعت، کسب و کار و دانشگاه	بزرگسازی
	<ul style="list-style-type: none"> • سلام زاده و همکاران (۲۰۱۵)، (۲۰۱۲). برانتیانو و استنسیو (۲۰۱۰). بارسیک و همکاران (۲۰۱۷). اترکویتز (۲۰۰۴)، به کارگیری هم زمان اعضای هیئت علمی در صنعت و دانشگاه • انتقال دانشجویان و کارکنان بین دانشگاه و همکاران (۲۰۱۱). اوشی و همکاران (۲۰۰۵). او.سی.ای.دی (۲۰۱۲). شمیتز و همکاران (۲۰۱۷). صوره و همکاران (۲۰۱۱). اسپیرو همکاران (۲۰۱۶). • شبکه های ارتباطی داخلی و خارجی سازمان • مشارکت مالی با سایر دانشگاه ها • ارتباط نزدیک با بازار (دبون سازمانی و دنیای کار) • همکاری نزدیک و شدید 	تعامل صنعت، کسب و کار و دانشگاه	

		<p>بین دانشگاه و جامعه</p> <ul style="list-style-type: none"> • دانشگاه دارای ارتباط قوی با انکوپیاتورها، پارکهای علمی و دیگر برنامه‌های خارجی است • انتقال دانشجویان و کارکنان بین دانشگاه و صنعت • ایجاد فرصت‌هایی برای تبادل دانش پویا. 		
		<ul style="list-style-type: none"> • تعامل علمی با دانشگاه‌های خارجی • فعالیت‌های پژوهشی بین‌المللی • شرکت در شبکه‌های بین‌المللی 	بین‌المللی شدن	

بر اساس نظرات ارائه شده در خصوص کدھای مشروطه در جدول ۲ و پس از جمع‌بندی نظرات، اتفاق نظر پژوهشگران در خصوص هر یک از مقوله‌ها و عوامل مربوطه در جدول ۲ بیان شده است: یافته‌های این مرحله بیانگر ترکیب نظر صاحب‌نظران بر اساس تحلیل وستز مطالعات انجام شده در خصوص دانشگاه کارآفرین در چارچوبی منسجم و نظاممند است.

گام ششم: کنترل کیفیت

برای کنترل مقاهم استخراجی از مقایسه نظر پژوهشگر با یک خبره استفاده شده است به این صورت که علاوه بر محقق که اقدام به کدگذاری اولیه نموده است، محققی دیگر نیز همان متنی را که خود محقق کدگذاری کرده است را بدون اطلاع از کدھای آن و جداگانه کدگذاری نموده است. درصورتی که کدھای این دو محقق به هم نزدیک باشد نشان‌دهنده توافق بالا بین این دو کدگذار است که بیان‌کننده پایایی است.

برای ارزیابی میزان توافق بین این دو رتبه دهنده از شاخص کاپای کوهن استفاده می‌شود. مقدار شاخص کاپای بین صفرتا یک نوسان دارد. هرچه مقدار این سنجه به عدد یک نزدیک‌تر باشد، نشان دهنده توافق بیشتر بین رتبه دهنگان است، اما زمانی که مقدار کاپای به عدد صفر نزدیک‌تر باشد، توافق کمتر بین دو رتبه دهنده وجود دارد (محقر و همکاران ۱۳۹۲).

نتیجه محاسبه مقدار شاخص با استفاده از نرم‌افزار SPSS در سطح معنادار ۰/۰۰۰۱-۰/۷۲۵ عدد ۰/۰۰۰۱ محسوب شد که در جدول ۴ نشان داده می‌شود. با توجه به کوچکتر بودن عدد معناداری از ۰/۰۵ فرض استقلال کدھای استخراجی رد می‌شود. همچنین، استخراج کدھا پایایی مناسبی داشته است.

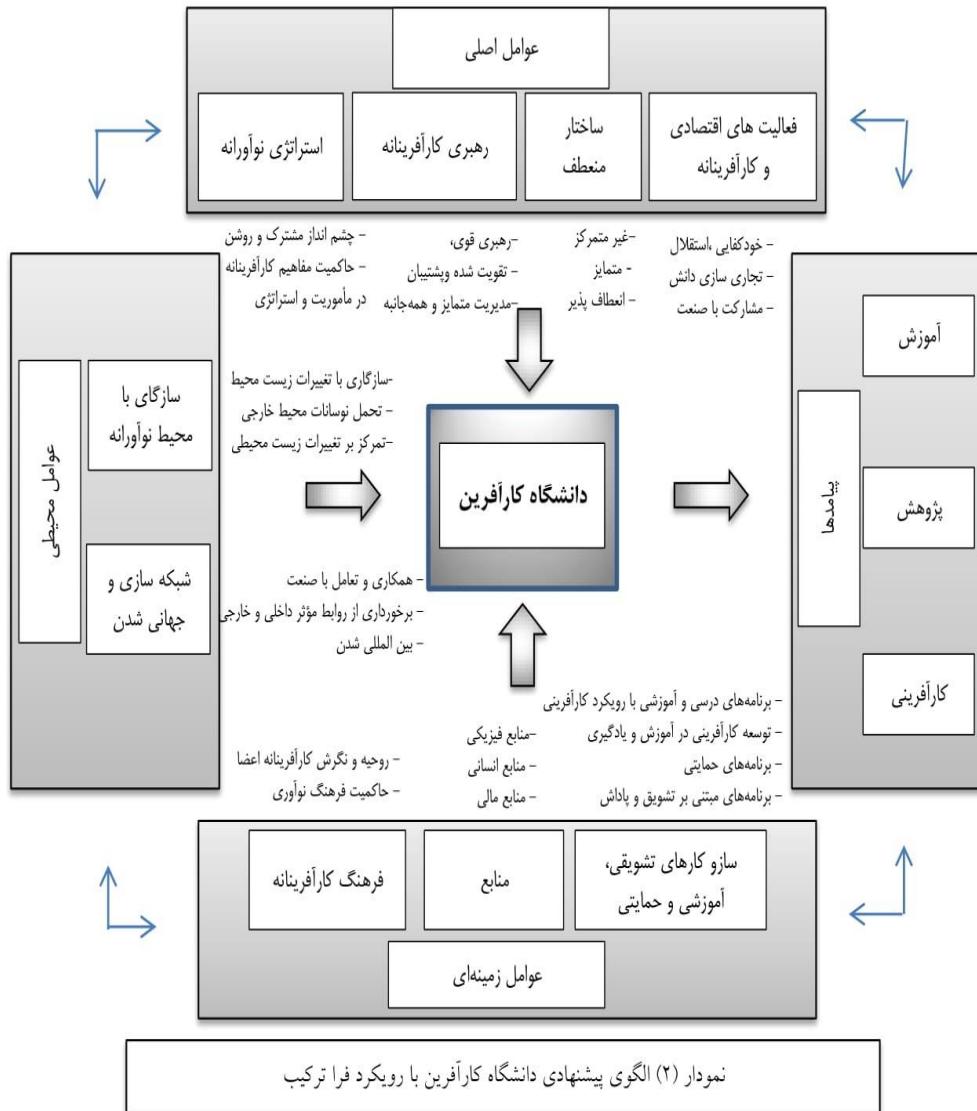
جدول (۴) جدول خلاصه محاسبات ضریب کاپای کوهن

مقدار	انحراف استاندارد	سطح معناداری	کاپای مقدار توافق
۰/۷۲۵	۰/۰۵۲	۰/۰۰۰۱	
۹۶			تعداد موارد معتبر

گام هفتم: ارائه یافته‌ها

در این مرحله از روش فراترکیب، نتایج تحلیل ادبیات بیان می‌شود. همان‌طور که در گام پنجم اشاره شد، در این پژوهش بر اساس نتایج تحلیل ۲۲ مفهوم و در سطح بالاتر ۹ مقوله شناسایی و آزمون کیفیت آن‌ها تأیید و تحت ۳ عامل دسته‌بندی‌شده است. در این گام الگوی پژوهشی به دست‌آمده که درواقع حاصل تحلیل فراترکیب است ارائه می‌شود. این الگو در قالب سه عامل: اصلی، زمینه‌ای و محیطی طراحی شده است. مقوله‌ها و مفاهیم وابسته به هر مقوله در جدول (۲) به تفکیک نشان داده شده است.

الگوی پژوهشی دانشگاه کارآفرین خروجی تحلیل فراترکیب در نمودار ۲ ارائه گردیده است؛ الگوی ارائه شده در این پژوهش در حقیقت اجماع نظریات ارائه شده در قالب یک مجموعه واحد است که دیدگاه جامع و کلی گرایانه‌ای به دانشگاه کارآفرین ارائه می‌دهد.

نتیجه‌گیری

ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب/۸۹

بر اساس تعاریف ارائه شده توسط کلارک (۱۹۹۸)، کربی (۲۰۰۲) و اتنزکویتز (۲۰۰۳) دانشگاه کارآفرین به دنبال آن است که تغییر قابل توجهی در شخصیت سازمانی دانشگاه ایجاد نماید تا موقعیت ایده آلی برای آینده به ارمنان بیاورد. بر این اساس صاحب‌نظران طی سال‌های متعددی به بررسی و مطالعه جنبه‌های مختلف این دانشگاه پرداخته، عناصر، ویژگی‌ها و مؤلفه‌های مؤثر بر آن را شناسایی نموده‌اند بررسی پیشینه نظری در مورد دانشگاه کارآفرین بیانگر دیدگاه‌های مختلف در خصوص ابعاد، مؤلفه‌ها و عوامل مؤثر بر توسعه این دانشگاه است؛ که توجه به آن می‌تواند در تحول دانشگاه‌ها از نقش سنتی به کارآفرین مؤثر باشد. لکن با وجود انباشت مطالعات در این خصوص، نتایج ارائه شده رویکردی جامع‌نگر در این حوزه نداشته و خلاً پژوهش در خصوص احصاء ابعاد معرفی شده، احساس می‌گردد.

این پژوهش باهدف بررسی ادبیات علمی در مورد دانشگاه کارآفرین و تحلیل ابعاد و مؤلفه‌های آن در قالب فراترکیب، در رده تحقیقات کیفی طراحی شده است و با بررسی گسترشده در تحقیقات دانشگاه کارآفرین طی سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۱۷، عوامل موردنیاز برای ارتقاء دانشگاه را در یک پارادایم کارآفرینی، ارائه می‌دهد. مدل توسعه‌یافته در این تحقیق اگرچه در بعضی زمینه‌ها با مدل‌های دیگر تشابه دارد. لکن از این نظر که با نگاه کل گرایانه به بررسی نظاممند موضوع و نبین مؤلفه‌های آن پرداخته است از سایر پژوهش‌های انجام‌شده متفاوت است. این پژوهش یکی از اولین پژوهش‌هایی است که به صورت جامع و گسترشده به بررسی و تحلیل ابعاد و مؤلفه‌های دانشگاه کارآفرین از طریق سنتر مطالعات انجام‌شده پرداخته است و بینش جدید، جامع، دقیق و ارزشمندی در این زمینه با درک عمیق از ماهیت آن ارائه نموده که می‌تواند در تغییر سیاست دانشگاه‌ها در تبدیل شدن به دانشگاه کارآفرین مؤثر باشد.

درنتیجه بررسی، تحلیل و سنتز یافته‌های در ۵۸ مقاله منتخب ۹۴ کد شناسایی و در قالب بیست و دو مفهوم، نه مقوله و سه عامل تحت عنوان عوامل اصلی، زمینه‌ای و محیطی دسته‌بندی شدند. عوامل شناسایی شده و روابط آن‌ها در نمودار (۲)، نشان داده شده است. نتایج این متابستر و اتفاق نظر صاحب‌نظران در ادبیات نشان می‌دهد اگر به عوامل مؤثر بر دانشگاه توجه و سینزیزی لازم بین عوامل معرفی شده ایجاد شود، زمینه‌ها و شرایط لازم برای کارآفرین شدن دانشگاه‌ها فراهم می‌شود.

عوامل اصلی شناسایی شده در این پژوهش تحت عنوان استراتژی نوآورانه، رهبری کارآفرینانه، ساختار منعطف و فعالیت‌های اقتصادی و کارآفرینانه بیان شده است که در اکثر مدل‌های دانشگاه کارآفرین حضور دارد و بیانگر اهمیت آن در سطح سازمانی و در فعالیت‌های کارآفرینی در دانشگاه است. نتایج این متاستر نشان می‌دهد که عناصر مشخصی در کارآفرینی دانشگاه‌ها مؤثر هستند لکن برخی عناصر نقش برتری در حرکت تحول کارآفرینی دانشگاه ایفا می‌کنند. در این رابطه بازیگران داخلی نظری مدیران و دانشگاهیان برای تحقق تغییر کارآفرینی بسیار مهم هستند. توجه به نقش مدیریت پشتیبان، مقتدر و نوآور که هم خود از روحیه و نگرش کارآفرینانه برخوردار باشد و هم به توانمندی دانشجویان و اساتید در ارائه دیدگاه‌ها و اقدامات علمی، پژوهشی و نوآورانه باور داشته باشد؛ در تحقق مأموریت سوم دانشگاه، مورد توجه محققان بوده است. نتایج پژوهش همچنین مؤید اهمیت تأثیر استراتژی و مأموریت در تحقیقات قبلی و تأثیر آن بر دانشگاه کارآفرین است که کلارک (۲۰۰۶) از آن به عنوان یک عنصر کلیدی از دانشگاه کارآفرین یاد می‌کند. الزام در استفاده از عبارت کارآفرینی و شرکت در بیانیه موسسه دانشگاهی و استراتژی دانشگاه مورد نظر صاحب‌نظران مختلف نیز قرار گرفته است (گیب ۲۰۱۲، اترکویتزر ۲۰۰۴، کربی ۲۰۰۶) و به عنوان چشم‌انداز مشترک در ایجاد یک دانشگاه کارآفرین محسوب شده است. ادبیات دانشگاه کارآفرین نیز با ارزیابی تأثیر سیاست‌ها، رویه‌ها و شیوه‌های دانشگاه در فعالیت‌های دانشگاهی نقش بر جسته آن را مورد توجه قرار داده است. علاوه بر آن پژوهش حاضر مشخص می‌سازد وجود ساختاری منعطف برای حمایت از تحولات کارآفرینی مهم هستند. تحقق دانشگاه کارآفرین مستلزم تغییرات ساختاری گسترده در موسسه دانشگاهی است تا مشوق فضای خلاقیت و هم‌افزایی باشد و شرایط انجام فعالیت‌های کارآفرینانه در دانشگاه را که به تولید دانش تجاری شدن آن کمک می‌کند فراهم آورد.

عوامل زمینه‌ای در این مطالعه، فرهنگ، منابع و سیاست‌های آموزشی و حمایتی را شامل می‌شود که فراهم‌کننده زیرساخت‌ها و زمینه‌های لازم برای تحقق مأموریت دانشگاه جهت کارآفرین شدن می‌باشد. این موارد به عنوان عوامل افزون کننده یا بازدارنده رفتار کارآفرینی در دانشگاه محسوب می‌شود و زمینه‌ساز فعالیت‌های کارآفرینی دانشگاه است. مقالات موردنرسی در تحلیل دانشگاه کارآفرین، علاوه بر سهم اقتصادی دانشگاه‌های کارآفرین به نقش ایجاد ارزش اجتماعی دانشگاه‌های کارآفرین نیز بطور گسترده پرداخته است. در این خصوص بر اساس نتایج حاصله، دانشگاه‌ها باید با توسعه روحیه رقابتی کارکنان و همچنین دانش رقابتی دانشجویان، فرهنگ کارآفرینی را ترویج داده و برای ایجاد فعالیت‌های نوآورانه، واحدهای حمایتی اساسی و ساختارهای انگیزشی مبتنی بر عملکرد که پاداش فعالیت‌های کارآفرینی را تشویق می‌کند، ایجاد نمایند. مطالعه‌ی حاضر نشان می‌دهد که وجود فرهنگ کارآفرینانه و

فرآیندهای حمایتی که منجر به تائید، تشویق و اعطای پاداش به فعالیت‌های کارآفرینانه شده و انگیزه‌ی لازم را در سایرین تقویت می‌کند در تحول و توسعه دانشگاه‌های کارآفرین بسیار مؤثر می‌باشد و در توسعه دانشگاه جهت کارآفرین شدن باید موردتوجه قرار گیرد. علاوه بر این پرداختن به برنامه‌های آموزشی و پژوهشی در حوزه‌ی کارآفرینی که شکل‌دهنده مدل ذهنی افراد دانشگاهی در زمینه راهاندازی کسب‌وکار مخاطره‌آمیز می‌باشد نیز مکمل این مهم خواهد بود. توجه به منابع بهویژه منابع انسانی و وجود اعضای علمی دانشگاهی بالانگیزه اعم از استاید، دانشجویان و کارکنانی که پتانسیل تجاری‌سازی یافته‌های دانشگاهی و راهاندازی کسب‌وکارهای انشعابی و کارآفرینانه را دارا هستند، نتیجه‌ی دیگر این مطالعه است و مؤید آن است که تسهیل جریان کارآفرینی در دانشگاه به وجود نیروی انسانی بالانگیزه مرتبط می‌باشد. در این زمینه علاوه بر منابع انسانی، منابع مالی و فیزیکی نیز در این پژوهش به دلیل اهمیت آن برای تحقیق و تجاری شدن دانش در یک دانشگاه کارآفرین موردنظر قرار گرفته است؛ منابع مالی نشان‌دهنده استقلال دانشگاه از دولت است (گوئرو و اوریانو ۲۰۱۰) که اتفاق نظر بالای صاحب‌نظران مؤید اهمیت این مفهوم در ادبیات مربوطه می‌باشد و نشان می‌دهد که منابع مالی اعم از منابع مالی عمومی و خصوصی برای ایجاد و توسعه یک دانشگاه کارآفرین مهم هستند چراکه به استقلال نهاد دانشگاه کمک می‌کند؛ کلارک (۲۰۱۹۹۸) یادآور می‌شود، با استفاده از منابع مالی متنوع، دانشگاه درآمد خود را از منابع اضافی مانند دولت، قراردادهای تحقیقاتی، خدمات دانشگاه و هزینه دانشجویان، تأمین می‌کند. این امر می‌تواند در توسعه دانشگاه جهت کارآفرین شدن مؤثر باشد، بدیهی است توانایی یک دانشگاه برای مؤثر بودن در فعالیت‌های کارآفرینی محدود به طرفیت منابع و پایه آن خواهد بود.

عامل سوم که در این پژوهش موردتوجه قرار گرفته است، عوامل محیطی است. این عامل به میزان تعامل و اشتغال کارآفرینان با صنعت و فعالیت‌های تجاری‌سازی اشاره دارد و شامل سازگاری با محیط نوآورانه و شبکه‌سازی است که بیانگر توجه دانشگاه به محیط و روابط داخلی و خارجی در سطح محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی است؛ نتایج پژوهش مؤید آن است که دانشگاه کارآفرین باید تغییرات محیط را پذیرا باشد و برنامه‌های خود را مطابق با محیط نوآورانه تنظیم نماید و با ایجاد شبکه‌های داخلی و بین‌المللی در صدد ایجاد فرصت‌های جدید در روابط درون‌مرزی و برون‌مرزی خود باشد. اگرچه نتایج این متاستز مشخص می‌سازد که مقوله‌هایی نظری سازگاری با محیط نوآورانه، شبکه‌سازی و بین‌المللی شدن از جمله مواردی است که حضور کم‌رنگ‌تری در ادبیات دانشگاه کارآفرین داشته و توافق نظر ویژه‌ای بین صاحب‌نظران در این خصوص وجود نداشته است؛ اما به هر روش، این موارد بهویژه مفهوم بین‌المللی شدن در گذار دانشگاه‌های کارآفرین، اثرگذار خواهند بود که ذکر آن در مدل

ارائه شده در این پژوهش بیانگر جامعیت این الگو را توجه به همه ابعاد مؤثر بر دانشگاه کارآفرین است. درنهایت این الگو خروجی و پیامدهای دانشگاه را در سه حوزه آموزش، پژوهش و کارآفرینی نشان می‌دهد. با توجه به تأثیر اقتصادی و اجتماعی دانشگاه کارآفرین بر جامعه، نتایج حاصل بیانگر آن است که در صورت فراهم بودن ویژگی‌های مطرح شده؛ این دانشگاه خواهد توانست هم در زمینه آموزش و کیفیت آن به تعالی برسد و هم در زمینه پژوهش و هم در عرصه کارآفرینی و پرورش نیروی کارآفرین، (از طریق ایجاد شغل، نقش دانشگاه در صنایع خاص، ایجاد شرکت‌های انسعابی، تولید دانش، به اشتراک‌گذاری دانش و ارائه فارغ‌التحصیلان ماهر) مؤثر باشد. تحقق دانشگاه کارآفرین منوط به توجه به عوامل ذکر شده در الگوی ارائه شده می‌باشد که بدون توجه به همه‌ی عوامل بیان شده در چارچوب جامع دانشگاه کارآفرین رسیدن به سطح ایده آل کارآفرینی در دانشگاه ممکن نمی‌گردد.

تحقیق فوق اگرچه از روش پژوهشی مناسبی برخوردار است و به نحو صحیحی انجام گرفته است؛ اما از محدودیت‌هایی نیز برخوردار بوده است ازجمله اینکه تجزیه و تحلیل اطلاعات بر اساس مطالعه مجموعه‌ای از ۵۸ مقاله‌ای که به شیوه هدفمند انتخاب شده صورت گرفته درحالی که مقالات دیگری نیز وجود داشته که در این پژوهش مورداستفاده قرار نگرفته است. محدودیت دوم، توجه پژوهش به آن دسته پارامترهایی است که بیانگر ویژگی‌هایی است که مجموعه درونی دانشگاه در ایجاد آن مؤثر است و از درون دانشگاه ناشی شده است؛ لذا عوامل و ویژگی‌های محیط بیرونی مؤثر بر دانشگاه نظیر سیاست‌های دولت و ... در این پژوهش موردنظر قرار گرفته نشده است در حقیقت اشاره به عوامل محیطی نیز دربرگیرنده پارامترهایی است که منبعث از نقش دانشگاه در خصوص ارتباط با محیط بیرونی است. محدودیت سوم اینکه نتایج حاصل، صرفاً از طریق مطالعه ادبیات و تفسیر نظر نویسنده‌گان حاصل شده است.

این تحقیق می‌تواند بینش‌های ارزشمندی جهت انجام پژوهش آتی در این زمینه ارائه نماید. انجام مطالعات چند سطحی جهت شناسایی عوامل مؤثر بر دانشگاه کارآفرین در سطوح تحلیل متفاوت و نیز انجام مطالعات تطبیقی و بر جسته‌سازی عوامل نهادی و زمینه‌ای درشدت اهمیت پیشران‌های کارآفرینی دانشگاهی می‌تواند مسیری جذاب برای پژوهش‌های آتی باشد. همچنین پیشنهاد می‌گردد در این زمینه مطالعات تجربی در خصوص عوامل ارائه شده دانشگاه کارآفرین صورت گیرد و بررسی گردد هر یک از این عوامل به چه میزان می‌تواند در کارآفرین شدن دانشگاه مؤثر باشد؟

منابع

- بیدختی، امین، محمدی، رضا و رحیمی، محسن (۱۳۹۷)، طراحی الگوی تضمین کیفیت دانشگاه کارآفرین در نظام دانشگاهی ایران، *مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی*، ۸(۲۲-۲۶۳، ۲۲۷-۲۶۳).
- بهزادی، نازنین؛ رضوی، سید مصطفی و حسینی، رسول (۱۳۹۳)، طراحی الگوی مفهومی دانشگاه کارآفرین با رویکرد کارآفرینی سازمانی، *توسعه مدیریت کارآفرینی*، ۷(۴)، ۷۱۳-۶۹۷.
- حسینی، صمد (۱۳۹۳)، طراحی مدل بومی ارزیابی اعتماد داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها، *پایان‌نامه دکتری*، راهنمای، دکتر مهدی‌الوانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی
- رضایی، بیژن؛ عباس پور، عباس؛ رحیمیان، حمید؛ دلاور، علی (۱۳۹۲)، طراحی و تدوین مدل عوامل مرتبط با کارآفرینی دانشگاهی، *فصلنامه علوم اجتماعی*، شماره ۲۲، ۲۰۲-۱۷۹.
- سازمان بین‌المللی کار (۱۳۹۵)، *چشم‌انداز اجتماعی اشتغال جهان- روندهای مربوط به جوانان در سال ۲۰۱۶* نسخه انگلیسی ۲۰۱۷.
- سهرابی، بابک؛ اعظمی، امیر و یزدانی، حمید، (۱۳۹۰)، آسین شناسی پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه مدیریت اسلامی با رویکرد فراترکیب، *چشم‌انداز مدیریت دولتی*، ۶، ۲۴-۹.
- صمدی میارکلائی، حسین، آقاجانی، حسنعلی و مشازمینی، موسی (۱۳۹۳)، *تبیین شاخص‌های دانشگاه کارآفرین در آموزش عالی از طریق سیستم استنتاج فازی: مطالعه‌ای در دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم شهر، نوآوری‌های مدیریت آموزشی*، ۹(۳)، ۱۱۴-۹۶.
- عزتی راد، جم؛ سخدری، کمال و موسی خانی، مرتضی (۱۳۹۶) *مطالعات تجاری‌سازی دانش با رویکرد اکوسیستم کارآفرینی*، *فصلنامه علمی پژوهشی آموزش عالی ایران*، ۹(۲)، ۱۶۵-۱۳۳.
- شفیعی، مسعود (۱۳۸۲)، ارتباط صنعت و دانشگاه، آینده‌ای تابناک، پیشینه‌ای تاریک. *انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی‌تکنیک تهران)*.
- کردناییج، اسدالله...، احمدی، پرویز، قربانی، زهراء، نیاکان لاهیجی، نازیلا. (۱۳۹۱). *بررسی ویژگی‌های دانشگاه کارآفرین در دانشگاه تربیت مدرس، فصلنامه توسعه کارآفرینی*، ۵(۳)، ۶۴-۴۷.
- موسوی، سید حسین، صالحی عمران، ابراهیم، فرستخوار، مقصود و توفیقی، جعفر (۱۳۹۶) ارائه مدل توسعه دانشگاه کارآفرین در ایران، *فصلنامه آموزش مهندسی ایران*، ۱۹(۷۴)، ص ۲۸.

- مانیان، امیر؛ رونقی، محمدحسن (۱۳۹۴)، ارائه چارچوب جامع پیاده‌سازی بازاریابی اینترنتی با استفاده از روش فراترکیب، دانشگاه مدیریت دانشگاه تهران دوره ۷ شماره ۴
- محقر، محمد؛ جعفر نژاد، احمد؛ مدرس یزدی، محمد و صادقی، محمدرضا (۱۳۹۲)، ارائه الگوی جامع هماهنگی اطلاعاتی شبکه تأمین خودروسازی با استفاده از روش فراترکیب، فصلنامه مدیریت علمی اطلاعات، دوره ۵، شماره ۴، ۱۶۱-۱۹۴
- مدرسی، سیده جمیله؛ عباس پور، عباس (۱۳۹۶) توسعه دانشگاه کارآفرین در دانشگاه فنی حرفه‌ای، کنفرانس بین‌المللی مدیریت و کارآفرینی، <https://www.sid.ir/fa/seminar/ViewPaper.aspx?id=91906>
- نوروزی، خلیل (۱۳۹۲)، الزامات ساختاری دانشگاه کارآفرین "، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشکده مدیریت و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق، تهران.
- وثوقی، شیوا (۱۳۹۴)، طراحی مدل دانشگاه کارآفرین با رویکرد بین‌المللی سازی، مورد مطالعه: دانشگاه تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و کارآفرینی، دانشگاه تهران
- Abreu, M. & Grinevich, V. (2013). The nature of academic entrepreneurship in the UK: widening the focus on entrepreneurial activities. *Research Policy*, 42(2), 408–422.
- Aranha, E. A. and Garcia, N. P. (2014). Dimensions of a metamodel of an entrepreneurial university. *African Journal of Business Management*, 8(10), 336-349.
- Audretsch, D.B. (2014). 'From the entrepreneurial university to the university for the entrepreneurial society', *Journal of Technology Transfer*, Vol. 39, No. 3, pp.313–321.
- Barcik, A. Dziwiński, P. & Jakubiec, M. (2017). The potential of academic entrepreneurship in universities of academic entrepreneurship in universities of viserrad group countries. *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie*, 27 (1), 18-35.
- Baz, M. and Ozgun, H. (2017), A model proposeal related the creation of Entrepreneur University in Turkey and evaluation of applicability, internetional refereed academic social sciences journal.
- Belitski, M. and Aginskaya, H. (2018), Defining Academic Spinoffs and Entrepreneurial University, *Technology Entrepreneurship*, FGF Studies in Small Business and Entrepreneurship. pp.211-223.
- Bench, C. & Day, T. (2010), the user experience of critical care discharges: a Meta-synthesise of Qualitatyive research, International Jouenal of Nyrsing Studies, 47(4), 487-499

- Brantianu, C. and Stanciu, S. (2010), ‘An overview of present research related to entrepreneurial university’, *Management and Marketing*, Vol 5, pp 117–134.
- Carlson, Anna & Palmer Charles (2016). A qualitative meta-synthesis of the benefits of eco-labeling in developing countries. *Ecological Economics*. Volume 127, July 2016, Pages 129-145
- Chang, Y. C. Chen, M. H. Hua, M. & Yang, P. Y. (2006). Managing academic innovation in Taiwan: towards a Bscientific-economic^A framework. *Technological Forecasting and Social Change*, 73(2), 199–213.
- Chrisman, J.J. Hynes, T. and Fraser, S. (1995), ‘Faculty entrepreneurship and economic development: the case of the University of Calgary’, *Journal of Business Venturing*, Vol 10, pp 267–281.
- Clark, B.R. (1998a). *Creating Entrepreneurial Universities; Organizational Pathways of Transformation*. Oxford: Pergamon IAU Press.
- Dabic, M. Loureiro, M. Daim, T (2015), unravelling the attitudes on entrepreneurial universities: The case of Croatian and Spanish universities, *Technology in Society* 42:167e178
- Etzkowitz, H. (2001), the evolution of the entrepreneurial university. *International Journal of Technology and Globalisation*, 1(1): 64-77.
- Etzkowitz, H. (2003), ‘Research groups as “quasi-firms”: the invention of the entrepreneurial university’, *Research Policy*, Vol 32, pp 109–121.
- Etzkowitz, H. (2004), ‘The evolution of the entrepreneurial university’, *International Journal of Technology and Globalisation*, Vol 1, pp 64–77.
- Etzkowitz, H. (2013). Anatomy of the entrepreneurial university. *Social Science Information*, 52(3), 486–511
- European Commission and OECD (2012). A Guiding Framework for Entrepreneurial Universities. Final version, 18th December 2012.
- Farsi Jahangir Yadollahi1, Modarresi Meisam, Motavaseli Mahmoud, Salamzadeh Aidin, (2014) Institutional Factors Affecting Academic Entrepreneurship: The Case of University of Tehran
- Farsi, J.Y. Imanipour, N. Salamzadeh, A. (2012), Entrepreneurial university conceptualization: Case of Developing Countries, *Global Business and Management Research: An International Journal*, 4(2), pp: 193-204
- Fini, R., Grimaldi, R., and Sobrero, M. (2009) ’Factors fostering academics to start up new ventures: an assessment of Italian founders’ incentives’, *Journal of Technology Transfer*, Vol 34, pp 380–402.
- Garcia, A. A.; Castro, M. E.; Jimenez, S. F. and Arroyoz, V. M. (2013). What might an entrepreneurial university constitute? Proceedings of the 2013 EU-SPRI Forum Conference Madrid 10-12 April.

- Gibb, A. (2012), 'Exploring the synergistic potential in entrepreneurial university development: towards the building of a strategic framework', *Annals of Innovation and Entrepreneurship*, Vol 3.
- Gibb, A., Haskins, G. and Robertson, I. (2013). Leading the entrepreneurial university: Meeting the entrepreneurial development needs of higher education institutions. In A. Altmann & B. Ebersberger (Eds.), *Universities in Change: Managing Higher Education Institutions in the Age of Globalization* (pp. 9-45)
- Goldstein, H. A. (2010). The "entrepreneurial turn" and regional economic development mission of universities. *Annals of Regional Science*, 44(1), 83–109.
- Grimaldi, R., Kenney, M., Siegel, D.S., and Wright, M. (2011), '30 years after Bayh-Dole: reassessing academic entrepreneurship', *Research Policy*, Vol 40, pp 1045–1057.
- Guenther, J., & Wagner, K. (2008). Getting out of the ivory tower–new perspectives on the entrepreneurial university. *European Journal of International Management*, 2(4), 400-417
- Guerrero, M., & Urbano, D. (2012). The development of an entrepreneurial university. *The journal of technology transfer*, 37(1), 43-74.
- Guerrero, M., and Urbano, D. (2010b), 'The development of an entrepreneurial university', *Journal of Technology Transfer*, published online, DOI 10.1007/s10961-010-9171-x, 32 pp.
- Guerrero, M., Cunningham, J. A., & Urbano, D. (2015). Economic impact of entrepreneurial universities' activities: An exploratory study of the United Kingdom. *Research Policy*, 44(3), 748-764.
- Guerrero, M., Toledano, N., and Urbano, D. (2011), 'Entrepreneurial universities and support mechanisms: a Spanish case study', *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, Vol 13, pp 144–160.
- Guerrero, M., Urbano, D., Fayolle, A., Klofsten, M., & Mian, S. (2016). Entrepreneurial universities: emerging models in the new social and economic landscape. *Small Business Economics*, 47(3), 551-563.
- Guerrero-Cano, M., Kirby, D., & Urbano, D. (2006). A literature review on entrepreneurial universities: An institutional approach. In *3rd Conference of Pre-communications to Congresses, University of Barcelona*.
- Gunther, J., and Wagner, K. (2008), 'Getting out of the ivory tower: new perspectives on the entrepreneurial university', *European Journal of International Management*, Vol 2, No 4, pp 400–417.
- Hannon, P. (2008). Entrepreneurship education strategies and best practice: Views, thoughts, challenges, opportunities. National Council for Graduate Entrepreneurship, UK, Puerto de la Cruz Disponível em: http://ec.europa.eu/education/higher-education/doc/business/october08/hannon_en.Pdf

- Jacob, M., Lundqvist, M., & Hellsmark, H. (2003). Entrepreneurial transformations in the Swedish university system: the case of Chalmers University of Technology. *Research Policy*, 32(9), 1555–1568.
- Kalar, B. and Antoncic, B. (2015) ‘The entrepreneurial university, academic activities and technology and knowledge transfer in four European countries’, *Technovation*, Vols. 36/37, pp.1–11.
- Kirby, D. (2006), ‘Creating entrepreneurial universities in the UK: applying entrepreneurship theory to practice’, *Journal of Technology Transfer*, Vol 31, pp 599–603.
- Kirby, D. A., Guerrero, M., and Urbano, D. (2011), ‘Making universities more entrepreneurial: development of a model’, *Canadian Journal of Administrative sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, Vol 28, pp 302–316.
- Klofsten, M., & Jones-Evans, D. (2000). Comparing academic entrepreneurship in Europe—the case of Sweden and Ireland. *Small Business Economics*, 14(4), 299–310.
- Mainardes, E.W., Alves, H. and Raposo, M. (2011) ‘the process of change in university management: from the ‘ivory tower’ to entrepreneurialism’, *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 33(2), pp.124–149
- Markuerkiaga, L., Errasti, N., Ochoa, C., & Arcelus, M. (2017). UNEK, an Academic Entrepreneurship Maturity Model for Technological Faculties. *Dirección y Organización*, (61), 12-18.
- Markuerkiaga, L., Igartua, J. I., & Errasti, N. (2014). Factors fostering entrepreneurial universities to develop academic entrepreneurship activities: an assessment of European universities. *International Journal of Technology Transfer and Commercialisation*, 13(1-2), 107-132.
- Mazdeh, M. M., Razavi, S. M., Hesamamiri, R., Zahedi, M. R., & Elahi, B. (2013). An empirical investigation of entrepreneurship intensity in Iranian state universities, *Higher Education*, 65(2), 207–226
- Mirani, M. A., & Yusof, M. (2016). Entrepreneurial engagements of academics in engineering universities of Pakistan. *Procedia Economics and Finance*, 35, 411-417.
- Nelles, J., & Vorley, T. (2011). Entrepreneurial architecture: A blueprint for entrepreneurial universities. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 28(3), 341-353
- O’Shea, R.P., Allen, T.J., Chevalier, A., and Roche, F. (2005), ‘Entrepreneurial orientation, technology transfer and spinoff performance of US universities’, *Research Policy*, Vol 34, pp 994–1009.
- Perkmann, M., Tartari, V., McKelvey, M., Autio, E., Brostrōm, A., D’Este, P., & Krabel, S. (2013). Academic engagement and commercialisation: A review of the literature on university–industry relations. *Research Policy*, 42(2), 423–442
- Philpott, L. Dooley, C. O'Reilly, and G. Lupton, (2011) “The entrepreneurial university: Examining the underlying academic tensions,” *Technovation*, vol. 31, no. 4, pp. 161–170.

- Röpke, J. (1998). The entrepreneurial university. *Innovation, academic knowledge creation and regional development in a globalized economy*
- Rothaermel, F. T., Agung, S. D., & Jiang, L. (2007). University entrepreneurship: a taxonomy of the literature. *Industrial and corporate change*, 16(4), 691-791.
- Salamzadeh, A., Farsi, J. Y., Motavaseli, M., Markovic, M. R., & Kesim, H. K. (2015). Institutional factors affecting the transformation of entrepreneurial universities. *International Journal of Business and Globalisation*, 14(3), 271-291.
- Salamzadeh, A., Salamzadeh, Y. and Daraei, M. (2012), 'toward a systematic framework for an entrepreneurial university: a study in [the] Iranian context with an IPOO model', *Global Business and Management Research*, Vol 3, No 1, pp 30–37.
- Sandelowski, M. & Barroso, J. (2007). Handbook for Synthesizing Qualitative Research. New York: Springer publishing company.
- Schmitz, A., Urbano, D., Guerrero, M., & Dandolini, G. A. (2017). Activities related to innovation and entrepreneurship in the academic setting: A literature review. *In Entrepreneurial Universities* (pp. 1-17). Springer, Cham.
- Sooreh, L. K. Salamzadeh, A. Safarzadeh, H. and Salamzadeh, Y. (2011). Defining and Measuring Entrepreneurial Universities: A Study in Iranian Context Using Importance-Performance Analysis and TOPSIS Technique, *Global Business and Management Research: An International Journal*, 3(2): 182-199
- Sperrer, M., Müller, C., & Soos, J. (2016). The concept of the entrepreneurial university applied to universities of technology in Austria: already reality or a vision of the future? *Technology Innovation Management Review*, 6(10), 37-44.
- Sporn, B. (2001), 'Building adaptive universities: emerging organisational forms based on experiences of European and US universities', *Tertiary Education and Management*, Vol 7, pp 121–134.
- Subotzky, G. (1999), 'Alternatives to the entrepreneurial university: new modes of knowledge production in community service programs', *Higher Education*, Vol 38, pp 401–440
- Trippl, M., Sinozic, T. and Smith, H.L. (2015) 'the role of universities in regional development: conceptual models and policy institutions in the UK, Sweden and Austria', *European Planning Studies*, Vol. 23, No. 9, pp.1722–1740.
- Urbano, D., & Guerrero, M. (2013). Entrepreneurial universities: Socio-economic impacts of academic entrepreneurship in a European region. *Economic Development Quarterly*, 27(1), 40–55.
- Yokoyama, K. (2006). Entrepreneurialism in Japanese and UK universities: Governance, management, leadership, and funding. *Higher Education*, 52(3), 523-555.
- Zhou, C., & Peng, X. M. (2008). The entrepreneurial university in China: Nonlinear paths. *Science and public policy*, 35(9), 637-646.
- Zimmer, L. (2006). Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts. *Journal of advanced nursing*, 53(3), 311-318 .